

[Alvilda Larsen.]

tallet i skolerne gå ned, og så vil der ikke være så store problemer. Jeg vil gerne fastslå, at denne teori er forkert. Vi er langt bagefter; vi mangler skoler, selv når vi ser bort fra de store årganges børnetal, og jeg vil her henvise til et referat fra Danmarks skoleinspektørforenings årsmøde i 1953 i bladet „Københavns Kommuneskole“ for den 8. maj 1953. Under overskriften „Samfundet i gæld til skolen“ hedder det — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til et citat —:

„Enhver tale om overflod eller blot tilstrækkelighed på lokaler om 4—6—8 år er økonomisk sparetale blottet for hensyn til skolens behov og dens placering som grundpille i samfundet.“

Og videre:

„Der bliver ikke lokaleoverflod i denne generations tid. Samfundets forpligtelse overfor skolen på det lokaleområde er i virkeligheden af meget store dimensioner.

Det er gammel gæld, det er årligt voksende gæld, da lokaletilvæksten langt fra svarer til elevtallets stigen, og der er krav, som stilles om kommende reformer.

Reformer koster lokaler, lokaler og atter lokaler. Det må myndighederne vedkende sig — og derfor skylder de skolen og dermed samfundet et initiativ.“

Vi ser altså, at skoleinspektører, lærere, børn og forældre, allesammen, først og fremmest peger på nødvendigheden af tilstrækkelig mange skoler. Derfor spørger jeg den højtærede undervisningsminister, der har ord for at være en initiativrig mand: Hvilket initiativ agter ministeren at tage overfor dette det vigtigste spørgsmål i forbindelse med skolen, og hvornår? Det gælder landet, og det gælder byerne.

I denne forbindelse kunne jeg også tænke mig at spørge den højtærede minister: Hvor mange centralskoler mangler vi, inden 1937-lovens krav er opfyldt?

Et andet spørgsmål, der må besvares, et andet problem, der må klares, før man kan diskutere ændringer i skolens struktur, er spørgsmålet om det fornødne antal lærere. Fra skolefolks side er dette spørgsmål stillet i forgrunden i strukturdebatten, men det interesserer også i allerhøjeste grad forældre

og elever. Jeg kan ikke se, hvordan man med kendskab til den uro og den uharmonisk, som skiftende lærerkræfter medfører i en skole, kan tænke på strukturændringer. Jeg vil gerne for yderligere at få belyst denne side af sagen bede ministeren oplyse tinget om, hvor mange skoler på landet der findes i dag med hveranden dags undervisning. Det kunne jeg godt lide at få at vide, for det blev fortalt mig for et par dage siden, at kun 30 km fra København findes der en skole med hveranden dags undervisning.

For nogle år siden opgjorde Danmarks Lærerforening det manglende antal lærere til ca. 1200. I 1953 foretog bladet „Folkeskolen“ et rundspørge i forbindelse med en debat om opdragelseskrisen, og de svar, der kom ind her, var livlige kommentarer til de fortvivlende vikarforhold; der kom bl. a. dette svar: vi har haft 7 vikarer i løbet af 3 måneder, deraf kun en enkelt eksamineret. Jeg vil gerne spørge, hvordan det ser ud nu; det er vigtigt at få spørgsmålet besvaret, for med en sådan mangel på lærere og skolelokaler kan man slet ikke forestille sig en strukturændring som den foreslåede praktiseret.

Der er også andre spørgsmål, der trænger sig på, og som allesammen hænger sammen med den kendsgerning, at 1937-loven endnu langt fra er gennemført. Derfor er det så svært at se nytten af strukturændringerne, eller rettere: at se det aktuelle, det påkrævede i sådanne ændringer nu.

Jeg kunne f. eks. også tænke mig at spørge: Hvor mange skoler har vi, hvor børnene ikke har mulighed for at få gymnastikundervisning? Det er jo en ting, som det også har betydning at vide.

Med disse spørgsmål har jeg antydnet, at så længe betingelserne for opfyldelsen af den 18 år gamle skolelov synes at være utilstrækkelige — den er i hvert fald langt fra opfyldt — må man stille sig tvivlende overfor ændringernes realisering, i hvert fald sådanne ændringer, som foreslås her.

Det kunne så heroverfor anføres, at disse ændringer netop kan fremme det, man ville opnå, da man i 1937 ændrede loven. Men hvad skal den nye struktur gøre godt for? Jo, siges der, under den nuværende skoleordning bliver børnene forskelsbehandlet; de bliver ikke undervist lige længe. En eksamensmellemskole har et formål; de børn,